ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԿՈՆԴԱԿԸ ՍՈՒՐԲ ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՑԻ ԾՆՆԴՅԱՆ ՀԱԶԱՐՎԵՑՀԱՐՅՈՒՐԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

ՎԱԶԳԷՆ ԾԱՌԱՑ ՅԻՍՈՒՍԻ ԿՐԻՍՏՈՍԻ, ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՄԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՒ ԿԱՄՕՔՆ ԱԶԳԻՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ, ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՄԱԶԳԱԿԱՆ ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ ԱՐՈՌՈՅ ԱՅՐԱՐԱՏԵԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍՐԲՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

ԲՐԻՍՏՈՍԱՒԱՆԴ ՍԻՐՈՅ ՈՂՋՈ՛ՅՆ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻ՛ՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ, ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՀԱՅՈՑ, ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՅՈՑ, ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՑ, ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՑ, ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՑ, ՔԱՀԱՆԱՅԻՑ ԵՒ ՍԱՐԿԱՒԱԳԱՅ, ԹԵՄԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ, ԹԵՄԱԿԱՆ ԵՒ ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԷԻՑ ԵՒ ՍԻՐԵՑԵԱԼ ՀԱՄԱՅՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

Ստված, երանելի օր մը, այցի ելավ Իր հավատացյալ հոտին ի Հայաստան աշխարհ, և Հացեկաց գյուղակին մեջ Իր արարչագործ Աջով բացավ աչքերը հայ մանուկի մը, «ելից վնա աստուածեղէն հոգւով իմաստութեան» (Ելք ԼԵ 31), և կոչեց զայն մեծ առաքելության մը:

Այդ պատահեցավ Փրկչական 361 թվականին:

Աստվածընտիր մանուկը հրաշալի կերպով աճեցավ և անհագ ծարավով ըմպեց երկնային շնորհներու բաժակեն, զորացավ, հանճարացավ, ամբողջ կյանք մը տքնեցավ և իր մեծ առաքելությունը ի կատար ածեց՝ փառքով:

Մեսրոպ վարդապետ Մաշտոց գտավ և բյուրեղի վերածեց հայ ժողովուրդի խոսած լեզվի հնչյունները, հորինեց անոնց նշանագրերը և Սահակ Պարթև Հայրապետի հետ թարգմանեց Սուրբ Գիրքը: Եվ Մեծ Վարդապետը իր լույս ձեռքով գրեց առաջին հայերեն բառերը՝ «Ճանաչել զիմաստութիւն և զխրատ, իմանալ զբանս հանճարոյ» (Առակք Ա 2), Սուրբ Էջմիածնի կամարներուն տակ:

Մեսրոպ վարդապետ հիմը դրավ հայ դպրության և գրականության:

Հայաստանյայց Եկեղեցին և ժողովուրդը ցայն հռչակեցին՝ ՍՈՒՐԲ:

Սուրբ Մեսրոպ իր մեծ գործով շարունակեց Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի առաքելությունը և ցայն իր լրումին հասցուց, «զարդարեց տնօրինաբար իմաստն Անեղին», և աստվածային լույսը տարավ հայ ժողովուրդի մտքեն ու սրտեն ներս: Քրիստոնեությունը և հայ ժողովուրդը նույնացան. Հայաստանյայց Եկեղեցին դարձավ Հայոց Ազգային Եկեղեցի:

Սուրբ Մեսրոպ հայ ժողովուրդին գիր ու գիրք տալով, դարձավ աշխարհի մշակույթ ստեղծող լուսավոր ուժերեն մեկը, վասնզի հայ ժողովուրդը իրեն տրված այդ մեծ շնորհը գիտցավ արգասավորել, հարստացնել ու ծաղկեցնել, և հասնիլ գրական ստեղծագործությանց բարձր կատարներու:

Տասնվեց դարերե ի վեր Սուրբ Մեսրոպ իր հուժկու ուսերուն վրա կկրե հայ ժողովուրդի մշակույթը և կտանի ցայն բարձունքե բարձունք: Հայ ժողովուրդն ալ, տասնվեց դարերե ի վեր, իր տաղանդաշատ զավակներու գործերով, բարձունքե բարձունք կտանի Սուրբ Մեսրոպի պայծառ անունը: Իրապես, Սուրբ Գրքի թարգմանության առաջին տողերեն մինչև մեր օրերու հայերեն ստեղծագործության վերջին տողերուն մեջ Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցն է, որ կապրի ու կփառավորվի:

Սուրբ Մեսրոպի գործով հայ ժողովուրդը իր ինքնությունը գտավ, իր մտքի ու զգացումի կաղապարները ձուլեց և հորինեց՝ իր ապրելու և ստեղծագործելու ոճը:

Մեր ազգային ամբողջ մշակույթը իր բոլոր վավերական արժեքներով՝ գրականության, ճարտարապետության, գիտության և արվեստներու մեջ, սկիզբ կառնեն Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի և Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցի տեսիլքներեն: Այդ ոգեկան աղբյուրներեն է, որ բուն հայ ժողովուրդը ծնավ՝ իր հոգիով, իր իմացականությամբ, իր զգայնությամբ, իր պատմությամբ, իր մշակույթով:

Այդ ինքնաճանաչման և ինքնակերտման ճանապարհին վրա կազմվեցավ և դարբնվեցավ նաև հայուն ազատ ապրելու կամքը: Սուրբ Մեսրոպն է, որ միշտ զորացուց բազուկը Հայրենյաց պաշտպան հայ հերոսներուն՝ Ավարայրեն մինչև Սարդարապատ:

Մեծ Վարդապետը թաղված է Օշական՝ Արագածի փեշերուն, Հայաստանի նվիրական հողին մեջ:

Մեռած չէ սակայն Օշականի Սուրբը, **«Քանզի անմահ է յիշատակ նորա»** (Իմաստթ. Դ 1):

Սուրբ Մեսրոպ այսօր ամենակենդանի հայն է: Ան կապրի մեր վերապրող ու վերածնած ժողովուրդի սրտին մեջ և շրթներուն վրա, Հայրենի աշխարհի ափերեն մինչև հեռուները հայ Սփյուռքին:

Սուրբ Մեսրոպ կապրի մանավանդ ու կգործե՝ մեր արդի վերաշինված հայրենի կտուրին տակ, քաղաքամայր Երևանի Մատենադարանի կամարներուն ներքև, Հայաստանի համալսարանի և դպրության բազում հաստատություններուն մեջ:

Տասնվեց դարեր առաջ, Սուրբ Մեսրոպ հայ ժողովուրդի հոգիին մեծ հաղթանակը հանդիսացավ: Իսկ տասնվեց դարեր հետո, այսօր, մեր ժողովուրդի, մեր Հայրենիքի ու մշակույթի գոյությունն ու ծաղկումը մեծ հաղթանակներն են մանավանդ Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցին:

Հայ հավատքի վեմ Սուրբ Էջմիածնեն և երախտագետ հայ ժողովուրդի սրտեն՝ հարգա՜նք և փա՜ռք և օրհնությո՜ւն սքանչելագործ Սուրբ Մեսրոպի հիշատակին և անոր անմահ գործին:

Հարգա՜նք և փա՜ռք և օրհնությո՜ւն նաև հայ ժողովուրդի կյանքին ու վերածնունդին, անոր ապրելու կամքին և ստեղծագործ անսպառ ուժերուն:

Թող մեր հայրերու Աստվածը միշտ պայծառ պահե լուսեղեն դափնեպսակը Սուրբ Մեսրոպին, և միշտ կենդանի, խաղաղ ու ապահով պահպանե հայ ժողովուրդը և անոր Մայր Երկիրը նվիրական:

Եվ թող Աստված Իր շնորհները նույն առատությամբ բաշխե մեր Ազգին, որպեսզի ան հաղթականորեն շարունակե իր առաքելությունը այս աշխարհի վրա, մյուս ժողովուրդներու կողքին, իր վավակներուն հանճարով հարստացնելով մշակութային գանձարանը համայն մարդկության:

Հայրապետական Մեր այս կոնդակով կհրահանգենք մեր նվիրապետական Աթոռներուն, թեմական առաջնորդներուն, ազգային-եկեղեցական իշխանությանց, վարժարաններու տնօրենությանց, հոգաբարձությանց, հայ մամուլին և հայ մշակույթի բոլոր հաստատությանց՝ համազգային հանդիսությամբ տոնել, պանծացնել սուրբ հիշատակը Մեսրոպ Մաշտոց Վարդապետին, անոր ծննդյան 1600-ամյակի առիթով, հոկտեմբեր 14-ին, թարգմանիչ վարդապետներու տոնին:

Հա՛յ ժողովուրդ, միշտ կենդանի և միշտ փառքի մեջ պահե քու մեծասքանչ մայրենի լեզուդ և գիրդ Մեսրոպյան:

«Ողորմութիւն Աստուծոյ եւ շնորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ամենեսին»: Ամեն:

ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Տուաւ կոնդակս ի 25-ն օգոստոսի
1961 Փրկչական ամի,
և ի տումարիս Հայոց ՌՆԺԱ,
ի մայրավանս Սրբոյ Էջմիածնի: